

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΚΡΗ
ΝΑΤΑΣΑ ΚΑΝΕΛΛΟΥ
ΜΠΕΤΥ ΡΑΜΦΟΥ
ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΜΙΛΗ
ΙΟΥΛΙΑ ΣΙΟΥΛΑ
ΝΑΤΑΣΣΑ ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

Το καταλληλότερο άτομο για να του ανατεθεί η εξουσία είναι εκείνο που δεν είναι καθόλου πρόθυμο να αναλάβει την εξουσία.

John Stuart Mill

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑ (ΕΝΟΤΗΤΕΣ 11n & 13n)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ο Πλάτωνας στο έργο του Πολιτεία χρησιμοποιεί την αλληγορία του σπηλαιίου για να παρουσιάσει μεταφορικά την επίδραση που ασκεί η παιδεία στην ανθρώπινη φύση και κοινωνία. Λαμβάνοντας αυτό ως δεδομένο, να προσδιορίσετε και να αναλύσετε τους όρους: «άνθρωπους εκ παιδων ὄντας ἐν δεσμοῖς καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς αὐχένους», «φέροντας ἀνδριάντας».
2. Πώς απαντά ο Σωκράτης στην αντίρρηση του Γλαύκωνα για τον εξαναγκασμό των φιλοσόφων; Ποια πιστεύει ότι είναι η βασική μέριμνα του νόμου στην ιδεώδη πολιτεία, προκειμένου να κατακτηθεί η καθολική ευδαιμονία;
3. Σε ποια μέρη διακρίνεται η ανθρώπινη ψυχή κατά τον Πλάτωνα;
4. Να σχηματίσετε ένα παράγωγο επίθετο στη νέα ελληνική από τους ακόλουθους ρηματικούς τύπους με τις παραγωγικές καταλήξεις που σας δίνονται: φέροντας (-τος), ἔγειρι (-ός), νόμος (-ιμος), μέλει (-ηρός), πειθοί (-ος)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα της πλατωνικής Πολιτείας, ο Σωκράτης αναπτύσσει στο Γλαύκωνα την αλληγορία του σπηλαιίου με σκοπό να καταδείξει την επίδραση που ασκεί η παιδεία στην ανθρώπινη φύση και πόσο καθοριστικός είναι ο ρόλος της για τη συγκρότηση μιας δίκαιης και ευνομούμενης πολιτείας. Σε μια πολιτεία όπου η εξουσία θα ασκείται από τους αθηναίους πεπαιδευμένους, ο βασικός στόχος θα είναι η εξυπηρέτηση του κοινού συμφέροντος και κατ' επέκταση η γενική ευημερία. Για να γίνουν αυτές οι απόψεις κατανοητές από τους συνομιλητές του χρησιμοποιεί πολλαπλές προσωποποιήσεις και μεταφορές. Σε μία από αυτές αναφέρονται οι «άνθρωποι εκ παιδων ὄντες ἐν δεσμοῖς καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς αὐχένους». Πρόκειται για τους ανθρώπους που κατοικούν μακροχρόνια –από την παιδική τους ηλικία– στα έγκατα του μισοσκοτεινού και υπόγειου σπηλαιίου. Είναι δεμένοι χειροπόδαρα, με σφιχτά δεσμά στον αυχένα και σε όλη τους τα άκρα, ανήμποροι να κάνουν την παραμικρή κίνηση και ανίδεοι για την ύπαρξη του επίγειου κόσμου. Το μόνο που μπορούν να κάνουν είναι να βλέπουν στον τοίχο του σπηλαιίου απέναντί τους τις σκιές που σχηματίζονται σ' αυτόν. Προχωρώντας κανείς στον αποσυμβολισμό των δεσμών, διαπιστώνει ότι αυτοί συμβολίζουν τους απαίδευτους και αφιλοσόφητους ανθρώπους των υπαρκτών πολιτικών κοινωνιών. Αντιπροσωπεύουν όλους εκείνους που στερούνται την αθηναϊκή φιλοσοφική γνώση και βρίσκονται τόσο σε πνευματική όσο και σε ηθική αποτελμάτωση. Η αμάθεια ή η ημιμάθειά τους οδηγεί στην πεποίθηση ότι μόνο οι σκιές που διαγράφονται στον τοίχο της σπηλιάς απέναντί τους είναι αθηναϊκές, ότι αυτές είναι που μιλούν και ότι ο δικός τους κόσμος είναι ο μόνος αθηναϊκός. Εγκλωβισμένοι καθώς είναι στη μονοκρατορία των αισθήσεων αντιλαμβάνονται μόνο τον υλικό–αισθητό κόσμο και αγνοούν την ύπαρξη του πνευματικού. Ζουν σε έναν κόσμο ψευδαισθήσεων, βιώνουν μια διανοητική πλάνη, αληθιά επιμένουν ότι κατέχουν την αθηναϊκή γνώση. Αυτοί οι δεσμώτες καταδικάστηκαν από την παιδική τους ηλικία στη σωματική ακινησία, στην αδυναμία να δουν οτιδήποτε άλλο δεξιά ή αριστερά τους και, πολύ περισσότερο, στην έλλειψη ενδιαφέροντος πια για να ανακαλύψουν τον υπόλοιπο κόσμο. Έτσι και οι «δεσμώτες» των πολιτικών κοινωνιών χωρίς την αθηναϊκή γνώση παραμένουν απομονωμένοι στο δικό τους μικρόκοσμο, παραπλανημένοι από τις αισθήσεις, πνευ-

ματικά και ηθικά ανεργάσιμοι. Δε γνωρίζουν την αλήθεια και ούτε επιθυμούν να τη γνωρίσουν, γιατί αν το έκαναν θα κινδύνευαν να στερηθούν την ασφάλεια που τους παρέχει ο μικρός οικείος χώρος τους. Αξίζει να αναφερθεί ότι οι πλατωνικοί δεσμώτες θα μπορούσαν να συγκριθούν με το σύγχρονο άνθρωπο, ο οποίος προσεγγίζει την κοινωνική πραγματικότητα μέσα από ελεγχόμενους παράγοντες πληροφορόρησης. Η συσσώρευση συγκεκριμένων πληροφοριών και κυρίως εικόνων τού αφαιρούν το δικαίωμα να διασταυρώσει την ποιότητα των μηνυμάτων που λαμβάνει κι έτσι πολύ συχνά μετατρέπεται σε άβουλο και παθητικό δέκτη.

Στη συνέχεια, η σκηνοθετική δεξιοτεχνία του Πλάτωνα τοποθετεί ένα τοίχιο πίσω από το οποίο άνθρωποι μεταφέρουν «σκεύη παντοδαπά καὶ ἀνδριάντας». Πρόκειται για τεχνητά αντικείμενα, εικόνες, ομοιώματα των φυσικών αντικειμένων που προέρχονται από το ανώτερο «ὄρατόν». Είναι, δηλαδή, οι χωροχρονικές εκφάνσεις, τα αντίγραφα των «ἰδεών» στον αισθητό κόσμο. Είναι αγαθά κατασκευασμένα είτε από την ανθρώπινη τέχνη είτε διαμορφωμένα από την ανθρώπινη αίσθηση, υλικά–κατώτερα ὄντα καταδικασμένα στη φθορά που δημιουργήθηκαν από την ανάμνηση των «ἰδεών». Είναι, για παράδειγμα, ένα πλήθος δίκαιων ανθρώπων ως έκφανση της «ἰδέας» της δικαιοσύνης ή ένα πλήθος ὁμορφων ανθρώπων ως έκφανση της «ἰδέας» της ομορφιάς. Είναι ὄντα που κανείς μπορεί να δει, να αγγίξει, να αντιληφθεί με το φως της σπηλιάς, γι' αυτό είναι λιγότερο φωτεινά σε σύγκριση με τα αθηναϊκά ὄντα που αντλούν το φως και την αλήθεια τους από τον ἥλιο, δηλαδή το «Ἄγαθόν» και όχι από το αντιφένγισμα της φωτιάς.

Μέσα από το συγκεκριμένο μεταφορικό στοιχείο ο συγγραφέας του σπηλαιίου εκθέτει την κοσμοθεωρία του σχετικά με τους τέσσερις αναβαθμούς της γνώσης. Οι «ἀνδριάντες» αντιστοιχούν στη δεύτερη βαθμίδα, την «πίστιν». Όποιος καταφέρει να αντικρίσει τα τεχνητά αντικείμενα φτάνει στη γνώση των ίδιων των πραγμάτων και έχει ήδη αφήσει πίσω του το πρώτο επίπεδο γνώσης, την «εἰκασίαν», κατά το οποίο αντιλαμβάνεται απλώς τη σκιά αυτών των αντικειμένων. Πάντως απέχει ακόμη από την αθηναϊκή γνώση, καθώς παραμένει στη «δόξα», στην επίπλαστη και φαινομενική γνώση που δεν του επιτρέπει να αντιληφθεί την ανώτατη πνευματική αλήθεια και να θεαθεί το «Ἄγαθόν».

2. Ο Γλαύκωνας, όταν ακούει την πρόταση του Σωκράτη ότι η πολιτεία πρέπει να εξαναγκάσει τους φιλοσόφους, αυτά τα ξεχωριστά πνεύματα, να ασχοληθούν με τα κοινά, ακόμη κι αν δεν το επιθυμούν, ενίσταται και υποστηρίζει ότι μια τέτοια ενέργεια θα αποτελούσε αδικία απέναντι στους φιλοσόφους. Σ' αυτή την ένσταση του Γλαύκωνα ο Σωκράτης απαντά ξεκινώντας με το ρήμα «ἐπελάθου», θέλοντας να θυμίσει στο συνομιλητή του ότι είχαν έρθει σε συμφωνία προηγουμένως για το συγκεκριμένο θέμα. Χρησιμοποιώντας μάλιστα μία προσωποποίηση του νόμου, του εξηγεί για ποιους λόγους η ένστασή του σχετικά με το χρέος των πεπαιδευμένων δεν είναι ορθή. Αναφέρει, λοιπόν, πως πρωταρχικό μέλημα και επιδίωξη της ιδεατής πολιτείας είναι η προαγωγή και ευημερία ολόκληρου του κοινωνικού συνόλου. Σκοπός δεν είναι να γίνεται αντικείμενο προνομιακής μεταχείρισης μόνο μία συγκεκριμένη ομάδα, γιατί έτσι θα θεμελιωνόταν ένα καθεστώς αδικίας το οποίο θα ακύρωνε την αρχική αποστολή της πόλης, που είναι η συνοδική ευδαιμονία. Με τη συνδρομή του νόμου η Πολιτεία επιτυγχάνει την αρμονική σύζευξη, τη γαλήνια συμβίωση των πολιτών («συναρμόττων τοὺς πολίτας πειθοῖ τε καὶ ἀνάγκη»). Τα μέσα που μετέρχεται ο νόμος είναι

φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ
Η επιτυχία έρχεται πιο κοντά!

Γραμμή επικοινωνίας με αστική χρέωση

801 200 0 500
poukamisas.gr

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ

- ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ • ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
- ΑΓ. Ι. ΡΕΝΤΗΣ • ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΡΗΤΗΣ
- ΑΙΓΑΛΕΩ • ΑΜΦΙΑΛΗ • ΓΑΛΑΤΣΙ • ΓΛΥΦΑΔΑ
- ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ • ΖΑΚΥΝΘΟΣ (ΝΕΟ)
- ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ • ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ • ΚΑΛΛΙΘΕΑ
- ΚΟΖΑΝΗ • ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ • ΚΥΨΕΛΗ • ΛΑΡΙΣΑ
- ΜΑΚΡΥ ΓΙΑΛΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ • ΜΕΓΑΡΑ
- ΜΟΣΧΑΤΟ • ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ • ΝΙΚΑΙΑ
- ΠΕΙΡΑΙΑΣ • ΠΕΡΑΜΑ • ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ FRANCHISE

Σωτήρος & Αθικβιάδου 132, Πειραιάς
Τηλ.: 210 4112507, e-mail: info@poukamisas.gr

τα κλασικά μέσα διαπαιδαγώγησης που ήδη από το σοφιστή Πρωταγόρα (ενότητα 7) έγιναν γνωστά: «πειθοί τε και ανάγκη». Η συναινετική, δηλαδή, μέθοδος του διαλόγου, της πειθούς, της συμβουλής αλλή ενίοτε και η καταναγκαστική μέθοδος της βίας και του εξαναγκασμού εξασφαλίζουν την υπακοή στο νόμο και συνακόλουθα την εύρυθμη λειτουργία της Πολιτείας. Ο άριστος νομοθέτης ξέρει να συνδυάζει αρμονικά αυτές τις δύο μεθόδους και γνωρίζει πως είναι απαραίτητες για να υπάρχει ουσιαστική συμβίωση των πολιτών. Κινούμενος στο ίδιο πλαίσιο επιδιώξεων ο νόμος επιβάλλεται να προσανατολίζεται στο κοινό όφελος, το οποίο συναποτελείται από το επιμέρους όφελος που προσφέρει κάθε ξεχωριστή ομάδα πολιτών βασιζόμενη στις ιδιαίτερες ικανότητες. Κάθε κοινωνικό ροιπόν σύνολο προσφέρει ξεχωριστή υπηρεσία που την απολαμβάνουν όλοι τα μέλη της κοινωνίας, αλλή και η κοινωνία έχοντας διαθέσιμα όλοι τα αγαθά προσφέρει σε κάθε κοινωνική ομάδα τα αγαθά αυτά που δεν τα παράγει η ίδια. Έτσι υπάρχει κλίμα συναίνεσης, συνεργα-

σίας, αμοιβαίας προσφοράς και αλληλεγγύης και η αίσθηση αμοιβαίας ανάγκης ανάμεσα στους πολίτες δημιουργεί αραγή κοινωνική συνοχή («ποιών μεταδιδόναι... ώφεληίν»). Μ' αυτό τον τρόπο, ροιπόν, διασφαλίζεται η συλλογική ευδαιμονία. Εξάλλου, ο νόμος δεν επιτρέπει το ατομικό συμφέρον όταν αυτό δε συμβαδίζει με το συλλογικό και θεωρεί ότι κάθε πολίτης είναι ταγμένος στην κοινή ωφέλεια, οπότε σε αυτόν τον άξονα διοχετεύει την όποια δική του δεξιότητα και ικανότητα («εμποιών... τής πόλεως»). Σε μια ιδανική πολιτεία, σύμφωνα με τον Πλάτωνα, όταν ο νόμος κυριαρχεί και ρυθμίζει τις κοινωνικές σχέσεις, διασφαλίζονται η ατομική και κοινωνική ευπραγία.

3. Βλ. σχολ. βιβλίο, σελ. 100-101 (Εφόσον ροιπόν... που του αρμόζει)

4. φέροντας (-τος): **φορητός**, ῥέγεις (-ός): **ρεκτικός**, νόμω (-μος): **νόμιμος**, μέλει (-ηρός): **μελετηρός**, πειθοί (-ος): **πιστός**

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ (Πλάτωνος Μενέξενος, 239 a-c)

“Ὅθεν δὴ ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ τετραμμένοι οἱ τῶνδ' ἑ πατέρες καὶ οἱ ἡμέτεροι καὶ αὐτοὶ οὗτοι, καὶ καλῶς φύντες, πολλὰ δὴ καὶ κατὰ ἔργα ἀπεφάναντο εἰς πάντας ἀνθρώπους καὶ ἴδια καὶ δημοσίᾳ, οἰόμενοι δεῖν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ Ἑλλήσιν ὑπὲρ Ἑλλήνων μάχεσθαι καὶ βαρβάρους ὑπὲρ ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων. Εὐμόλῃου μὲν οὖν καὶ Ἀμαζόνων ἐπιστρατευσάντων ἐπὶ τὴν χώραν καὶ τῶν ἔτι προτέρων ὡς ἡμύναντο, καὶ ὡς ἤμυναν Ἀργείοις πρὸς Καδμείους καὶ Ἡρακλείδαις πρὸς Ἀργείους, ὅτε χρόνος βραχὺς ἀξίως διηγῆσασθαι, ποιηταὶ τε αὐτῶν ἤδη καλῶς τὴν ἀρετὴν ἐν μουσικῇ ὑμνήσαντες εἰς πάντας μεμνηύκασιν· ἐὰν οὖν ἡμεῖς ἐπιχειρῶμεν τὰ αὐτὰ λόγῳ ψιλλῶ κοσμεῖν, τάχ' ἂν δεύτεροι φαινοίμεθα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε το κείμενο.
2. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για τις ακόλουθες ῥέξεις που σας δίνονται:
πατέρες: κλητική ενικού και δοτική πληθυντικού.
κατὰ ἔργα: αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος στο συγκριτικό βαθμό.
ἀπάντων: αιτιατική ενικού και στα τρία γένη.
3. α. **φύντες:** Να γράψετε το γ' πληθυντικό πρόσωπο του ίδιου χρόνου σε όλες τις εγκλίσεις.
β. **ἀπεφάναντο:** Να κληθούν η οριστική και η προστακτική παθητικού παρακειμένου.
4. α. **δεῖν, μάχεσθαι, διηγῆσασθαι, κοσμεῖν:** Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τα απαρέμφατα.
β. **«ἐὰν ἐπιχειρῶμεν... ἂν φαινοίμεθα»:** Να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου και να συμπτύξετε τη δ/α υποθετική πρόταση στην αντίστοιχη μετοχή.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Γι' αυτό ροιπόν οι πατέρες αυτών εδώ των νεκρών και οι δικοί μας πατέρες και αυτοί οι ίδιοι οι νεκροί, αναθρεμμένοι σε απεριόριστη ελευθερία και γεννημένοι από σπουδαίους άνδρες, πολλὰ βέβαια και ῥαμπρά ἔργα παρουσίασαν σε όλους τους

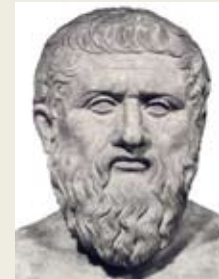
ανθρώπους τόσο στην ιδιωτική τους ζωή όσο και στη δημόσια, γιατί πίστευαν πως πρέπει για την ελευθερία να πολεμούν ακόμη και εναντίον Ἑλλήνων για χάρη ἄλλων Ἑλλήνων, και εναντίον των βαρβάρων για χάρη ὄλων των Ἑλλήνων γενικά. Όταν ροιπόν ο Εὐμόλῃος και οι Αμαζόνες και οι πιο παλιοί εχθροί μας εκστράτευσαν εναντίον της χώρας μας, πώς τους απομάκρυναν από την πατρίδα και πώς βοήθησαν τους Αργείους εναντίον των Θηβαίων και τους απογόνους του Ηρακλή εναντίον των Αργείων, όταν ο καιρός είναι λίγος για να τα διηγηθεί κανείς επάξιά τους και οι ποιητές αφού ὑμνησαν κιόλας αρκετά την ἀρετή τους με την ποιητική τους τέχνη σε ὄλους την έχουν κάνει γνωστή· αν ροιπόν εμεῖς επιχειρήσουμε τα ίδια πολεμικά κατορθώματα να τα ὑμνήσουμε με τον πεζό ῥόγο, ἴσως θα φαινόμασταν κατώτεροί τους.

2. **πατέρες:** ὦ πάτερ, τοῖς πατράσι (v), κατὰ ἔργα: τὰ καλῆϊονα – καλῆϊω ἔργα, ἀπάντων: ἅπαντα – ἅπασαν – ἅπαν
3. α. ἔφυσαν (οριστ.), φύωσιν (υποτ.), φύοιεν (ευκτ.)
β. οριστική: ἀποπέφασμαι, ἀποπέφανσαι, ἀποπέφανται, ἀποπεφάσμεθα, ἀποπέφανθε, ἀποπεφασμένοι εἰσὶ προστακτική: -, ἀποπέφανσο, ἀποπεφάνθω, -, ἀποπέφανθε, ἀποπεφάνθων
4. α. **δεῖν:** ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στη μετοχή οἰόμενοι, **μάχεσθαι:** τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο στο απαρέμφατο δεῖν, **διηγῆσασθαι:** απαρέμφατο της αναφοράς στο επίθετο βραχὺς, **κοσμεῖν:** τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρ. ἐπιχειρῶμεν
β. υπόθεση: ἐὰν + υποτακτική (ἐπιχειρῶμεν), ἀπόδοση: δυνατική ευκτική (ἂν φαινοίμεθα). ο υποθετικός ῥόγος δηλώνει το προσδοκώμενο και είναι ευθύς, απλός και ανεξάρτητος. Η υποθετική πρόταση «ἐὰν ἐπιχειρῶμεν» συμπτύσσεται στην υποθετική μετοχή «ἐπιχειροῦντες» (μετοχή του ίδιου χρόνου και σε ονομαστική πτώση, εφόσον θα είναι συνημμένη στο υποκείμενο ῥήματος ἂν φαινοίμεθα της κύριας πρότασης).

ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

Πλάτωνας (427 – 347 π.Χ.)

Αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος από την Αθήνα, ο πιο γνωστός μαθητής του Σωκράτη και δάσκαλος του Αριστοτέλη. Το έργο του με τη μορφή φιλοσοφικών διαλόγων έχει σωθεί ολόκληρο (του αποδίδονται ακόμα και μερικά νόθα έργα) και άσκησε τεράστια επιρροή στην αρχαία ελληνική φιλοσοφία και γενικότερα στη δυτική φιλοσοφική παράδοση μέχρι τις ημέρες μας. Κύριος οικοδόμος της φιλοσοφίας, οδηγητής είτε προάγγελος μεταγενεστέρων προβάσεών της, εμπνευστής άμεσα ή έμμεσα των σπουδαιότερων κοινωνικοπολιτικών οραματισμών. Ο Πλάτων, μεταξύ άλλων, έγραψε την Απολογία του Σωκράτους, η οποία θεωρείται ως μια σχετικά ακριβής καταγραφή της απολογίας του Σωκράτη στη δίκη που τον καταδίκασε σε θάνατο, το Συμπόσιο όπου μιλά για τη φύση του έρωτα, τον «Πρωταγόρα» όπου μεταξύ άλλων θεμελιώνεται θεωρητικά η αρχή της «πρόληψης» που δεν λαμβάνει την ποινή ως απολύτως «ανταποδοτική», τον «Παρμενίδη» και τον «Θεαίππο» όπου θεμελιώνει την αντικειμενικότητα του λόγου και της ιδέας, ενώ σε δύο μακρούς διαλόγους, την Πολιτεία και τους Νόμους, περιέγραψε την ιδανική πολιτεία.

εκδόσεις **ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ**

κυκλοφορούν

Πλάτωνος **Πρωταγόρας**
Πολιτεία Πλάτωνος
Αριστοτέλης **Ηθικά Νικομάχεια**
Αριστοτέλης **Πολιτικά**
Γ' Λυκείου – **Θεωρητική Κατεύθυνση**
Π. Τζιτζικάκης

Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία

Γ' Λυκείου
Θεωρητική Κατεύθυνση
Β. Γεωργέλνς

Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας

Γ. Μακρή, Δ. Ποταμιάνου

